

Bruxelles, 17. ožujka 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0227(COD)

6789/1/20
REV 1 ADD 1

TELECOM 35	JAI 236
AUDIO 13	DIGIT 19
CULT 19	DATAPROTECT 31
EDUC 100	DAPIX 1
COMPET 121	FREMP 22
RECH 103	RELEX 212
IND 38	CADREFIN 32
MI 79	CODEC 179
ESPACE 12	PARLNAT 146
CYBER 38	

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Digitalna
Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240
– obrazloženje Vijeća
– donijelo Vijeće 16. ožujka 2021.

I. UVOD

1. Komisija je 6. lipnja 2018. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Digitalna Europa za razdoblje 2021. – 2027.¹ kao jedan od prijedloga koji se odnose na višegodišnji financijski okvir (u daljnjem tekstu VFO), dio poglavlja „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija”.
2. U Europskom parlamentu kao vodeći odbor odabran je Odbor za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE). Odbor je glasovao o nacrtu izvješća 21. studenoga 2018. Izvješće je zatim potvrđeno na plenarnoj sjednici 12. prosinca 2018.²
3. Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku 4. prosinca 2018. donijelo je djelomičan opći pristup³. Djelomičan opći pristup nije uključivao niz elemenata, posebno odredbe koje utječu na proračun ili su horizontalne prirode, ili odredbe koje se odnose na rasprave u tijeku u drugim pripremnim tijelima Vijeća o drugim zakonodavnim prijedlozima. Takvi su elementi u tekstu bili označeni uglatim zagrada.
4. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je svoje mišljenje 17. listopada 2018.⁴
5. Odbor regija donio je svoje mišljenje 5. prosinca 2018.⁵
6. Predsjedništvo je 8. veljače 2019. od Corepera zatražilo mandat⁶ za početak pregovora s Europskim parlamentom. Trijalog je održan 13. veljače 2019. u Strasbourgu te su suzakonodavci postigli zajedničko razumijevanje o Uredbi o uspostavi programa Digitalna Europa za razdoblje 2021. – 2027. Zajedničko razumijevanje nije uključivalo elemente teksta u zagrada.

¹ Dok. 10167/18 + ADD 1.

² P8_TA(2018)0521.

³ Dok. 14488/18 REV 1.

⁴ EESC 2018/03902.

⁵ COR 2018/03951.

⁶ Dok. 5989/19 +COR 1.

7. Odbor stalnih predstavnika 13. ožujka 2019. potvrdio je zajedničko razumijevanje postignuto u okviru trijaloga te je istodobno potvrdio da će se rad s Europskim parlamentom nastaviti nakon što Vijeće dobije mandat za sve elemente prijedloga.
8. Na temelju zajedničkog razumijevanja Europski parlament donio je stajalište u prvom čitanju 17. travnja 2019.⁷
9. Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 21. srpnja 2020.⁸ izdalo političke smjernice za sve predmete povezane s VFO-om. S obzirom na to, Odbor stalnih predstavnika 7. listopada 2020. ovlastio je⁹ predsjedništvo da nastavi pregovore s Europskim parlamentom s ciljem postizanja dogovora o cijelom tekstu.
10. Drugi trijalog održan je 14. prosinca 2020. u virtualnom obliku. Tijekom tog trijaloga Vijeće i Europski parlament postigli su privremeni dogovor o svim neriješenim pitanjima.
11. Odbor stalnih predstavnika 18. prosinca 2020. potvrdio je taj konačni kompromisni tekst s ciljem postizanja dogovora¹⁰.
12. Odbor za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) Europskog parlamenta 14. siječnja 2021. potvrdio je konačni kompromisni tekst. Predsjednik Odbora ITRE potom je poslao pismo predsjedniku Odbora stalnih predstavnika u kojem navodi da će, ako Vijeće Europskom parlamentu formalno proslijedi svoje stajalište dogovoreno tijekom trijaloga, plenarnom sazivu Parlamenta preporučiti da u drugom čitanju prihvati stajalište Vijeća u prvom čitanju bez amandmana, podložno njegovoj pravno-jezičnoj provjeri.

⁷ P8_TA-PROV(2019)0403.

⁸ Dok. 00010/20.

⁹ Dok. 11293/20.

¹⁰ Dok. 13835/20.

II. CILJ

13. Opći je cilj Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Digitalna Europa za razdoblje 2021. – 2027. uspostaviti instrument potrošnje kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri iskoristile prednosti digitalne transformacije za građane, poduzeća i javne uprave EU-a, i to jačanjem digitalnih kapaciteta EU-a u pet ključnih područja (takozvani „specifični ciljevi”), a to su računalstvo visokih performansi, umjetna inteligencija, kibersigurnost i povjerenje, napredne digitalne vještine te uvođenje i najbolja uporaba digitalnih kapaciteta te interoperabilnost.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

Opće napomene

14. Kako bi postigli dogovor o Uredbi, Vijeće i Europski parlament vodili su pregovore s ciljem postizanja dogovora u drugom čitanju na temelju stajališta Vijeća u prvom čitanju koje je Europski parlament mogao prihvatiti kao takvo. Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava kompromis postignut između suzakonodavaca.
15. Vijeće se slaže s ciljevima i načelima navedenima u stajalištu Europskog parlamenta u prvom čitanju te podupire strukturu Programa kojom će se doprinijeti postizanju tih ciljeva.
16. *Centri za digitalne inovacije:* Vijeće se slaže sa stajalištem Europskog parlamenta u prvom čitanju da bi se centri za digitalne inovacije trebali odrediti na temelju otvorenog i konkurentnog postupka.

17. *Sigurnosna ograničenja:* Vijeće podupire stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju o sigurnosnim ograničenjima u pogledu sudjelovanja u djelovanjima u okviru ciljeva „umjetna inteligencija” i „računalstvo visokih performansi”. Vijeće se slaže da se u programima rada može predvidjeti da subjekti koji su pod kontrolom iz trećih zemalja mogu biti prihvatljivi za sudjelovanje u djelovanjima u okviru tih dvaju specifičnih ciljeva samo ako ispunjavaju uvjete u vezi sa sigurnošću navedene u programu rada.
18. *Etika:* Vijeće je suglasno sa stajalištem Europskog parlamenta u prvom čitanju u pogledu uvjeta koji se odnose na etička pitanja za specifični cilj „umjetna inteligencija”. Za Vijeće je važno osigurati i da se u različitim djelovanjima u okviru tog cilja uzimaju u obzir etička načela te se stoga Vijeće slaže s dodavanjem detaljnijih odredaba o etici, što posebno uključuje mogućnost da Komisija provodi etičke provjere i mogućnost suspenzije, smanjenja ili ukidanja financiranja.
19. *Dopuna bespovratnih sredstava:* Vijeće se slaže sa stajalištem Europskog parlamenta u prvom čitanju da se bespovratnim sredstvima u okviru programa Digitalna Europa može pokriti do 100 % prihvatljivih troškova, ne dovodeći u pitanje načelo sufinanciranja.

Posebne napomene

20. Tijekom posljednjeg trijaloga održanog 14. prosinca 2020. suzakonodavci su uspjeli postići kompromis o neriješenim pitanjima navedenima u nastavku.
21. *Dodjela proračunskih sredstava specifičnim ciljevima:* Suzakonodavci su se dogovorili da će prilagoditi dodjelu proračunskih sredstava programa za pet specifičnih ciljeva smanjenjem iznosa za svaki cilj za isti postotak (17,47 %) kao za ukupni proračun programa. Time se omogućuje zadržavanje ponderiranja i ravnoteže izvornog prijedloga.

22. *Trajanje programa:* Suzakonodavci su postigli dogovor o trajanju programa Digitalna Europa. Člankom 1. uspostavlja se program za razdoblje koje je u skladu s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.
23. *Programi rada:* Suzakonodavci su postigli dogovor o tome da će u tekstu zadržati odredbe o upotrebi provedbenih akata za donošenje programâ rada za djelovanja u okviru izravnog upravljanja. Dogovoreno je i da će se te odredbe kombinirati s izmjenama kojima se pružaju dodatna jamstva da će sadržaj budućih programa rada imati čvrsto uporište u člancima od 4. do 8. Uredbe, s općim smjernicama iz Priloga I. primjenjivima tijekom cijelog trajanja programa. Nadalje, suzakonodavci su postigli dogovor o tome da će uključiti mogućnost upotrebe delegiranih akata za ažuriranje Priloga I.
24. *Sudjelovanje trećih zemalja:* Suzakonodavci su postigli dogovor o tome da će u Uredbu uvesti koncept „djelomičnog pridruživanja”, odnosno pridruživanje trećih zemalja ograničenom broju specifičnih ciljeva koji se nastoje ostvariti u okviru programa Digitalna Europa.

IV. ZAKLJUČAK

25. Stajalište Vijeća u prvom čitanju o Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Digitalna Europa za razdoblje 2021. – 2027. u potpunosti odražava kompromis postignut tijekom pregovora između predstavnika Vijeća i Europskog parlamenta, uz potporu Komisije.
26. U skladu s navedenim, Odbor stalnih predstavnika poziva se da predloži Vijeću da:
- potvrdi ovo obrazloženje stajališta Vijeća u prvom čitanju i
 - proslijedi ovu izjavu Europskom parlamentu.

27. Nakon što Europski parlament donese svoje stajalište u drugom čitanju i odobri stajalište Vijeća bez amandmanâ, Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Digitalna Europa za razdoblje 2021. – 2027. stupit će na snagu na dan objave u Službenom listu EU-a.
-